

NYÁRLŐRINC KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

NYÍLT ÜLÉSE

12. SZÁMÚ JEGYZŐKÖNYVE

(2016. DECEMBER 19.)

Rendelet: 9/2016. – 11/2016 (XII.20.) Ör.
Határozat: 122/2016. – 125/2016. Kt. hat.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2016. december 19-én 16 órakor megtartott üléséről.

Jelen vannak: Pénzváltó István polgármester, Tormási Zoltán alpolgármester, Szappanos Renáta, Vas Ildikó, Hajagos Antal és Túri István képviselők.

Távolsan van: Forgó Istvánné képviselő.

Tanácskozási joggal jelen van: Zayzon Jenőné jegyző,
Kocsor Gáborné pénzügyi vezető-főtanácsos.

Pénzváltó István polgármester: Köszönti a Képviselő-testület nyílt ülésén megjelent képviselőket.

Megállapítja, hogy a képviselő-testület nyílt ülése határozatképes, mivel a megválasztott képviselők, polgármester (7) fő közül (6) fő az ülésen megjelent.

A Képviselő-testület ülését megnyitja.

Javasolja a Képviselő-testületnek a következő napirendi pont elfogadását:

N a p i r e n d :

- 1.) Nyárlőrinc Községi Önkormányzat 2016. évi költségvetésének módosítása
Előterjesztő: Pénzváltó István polgármester
- 2.) Nyárlőrinc Község Önkormányzatának rendelete a talajterhelési díjról
Előterjesztő: Zayzon Jenőné jegyző
- 3.) A szociális célú tűzifa támogatás szabályairól szóló rendelet módosítása
Előterjesztő: Zayzon Jenőné jegyző
- 4.) Pályázat benyújtása a külterületi utak felújítására, karbantartására
Előterjesztő: Pénzváltó István polgármester
- 5.) Egyebek

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő napirendet fogadta el:

Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 122/2016. (XII.19.) normatív határozata

Napirendi pontok elfogadása

H A T Á R O Z A T

- 1.) Nyárlőrinc Községi Önkormányzat 2016. évi költségvetésének módosítása

Előterjesztő: Pénzváltó István polgármester

- 2.) Nyárlőrinc Község Önkormányzatának rendelete a talajterhelési díjról
Előterjesztő: Zayzon Jenőné jegyző
- 3.) A szociális célú tűzifa támogatás szabályairól szóló rendelet módosítása
Előterjesztő: Zayzon Jenőné jegyző
- 4.) Pályázat benyújtása a külterületi utak felújítására, karbantartására
Előterjesztő: Pénzváltó István polgármester
- 5.) Egyebek

1.) Nyárlőrinc Községi Önkormányzat 2016. évi költségvetésének módosítása

Pénzváltó István polgármester: A testület tagjai az előterjesztést megkapták. Szóbeli kiegészítéssel nem kíván élni. Javasolja a képviselő-testületnek a költségvetés módosítás elfogadását.

A kérdést a pénzügyi bizottság is megtárgyalta, kéri az állásfoglalásukat.

Túri István pénzügyi bizottság elnöke: A pénzügyi bizottság az előterjesztést megtárgyalta és elfogadásra javasolja a költségvetés módosítását.

Pénzváltó István polgármester: Javasolja a képviselő-testületnek az előterjesztés szerint Nyárlőrinc Község Önkormányzat 2016. évi költségvetés módosításának elfogadását.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő rendeletet alkotta:

**Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
9/2016. (XII.20.) önkormányzati rendelete
az önkormányzat 2016. évi költségvetéséről szóló
7/2016. (X.3.) önkormányzati rendelettel módosított 1/2016.(II.19.) rendelet
módosításáról**

***

2.) Nyárlőrinc Község Önkormányzatának rendelete a talajterhelési díjról

Pénzváltó István polgármester: Felkéri Zayzon Jenőné jegyzőt, hogy a napirendi ponthoz kapcsolódó előterjesztését tegye meg.

Zayzon Jenőné jegyző: A testületi tagok az előterjesztést megkapták. Az önkormányzat 2014-ben alkotta meg a talajterhelési díjról szóló rendeltet. Ezt a rendeletet módosítani kellett jogszabályi változások miatt. A rendelet módosításának elkészítése a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal szakmai segítség nyújtása alapján történt. Javasolja a képviselő-testületnek a rendelet-tervezet elfogadását.

A kérdést a pénzügyi bizottság is megtárgyalta.

Túri István pénzügyi bizottság elnöke: A bizottság elfogadásra javasolta a talajterhelési díjról szóló rendelet-tervezetet.

Pénzváltó István polgármester: Javasolja a képviselő-testületnek az előterjesztés szerint a talajterhelési díjról szóló rendelet elfogadását.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő rendeletet alkotta:

**Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
10/2016. (XII.20) önkormányzati rendelete a talajterhelési díjról**

***

3.) A szociális célú tűzifa támogatás szabályairól szóló rendelet módosítása

Pénzváltó István polgármester: Felkéri Zayzon Jenőné jegyző asszonyt, hogy tegye meg előterjesztését.

Zayzon Jenőné jegyző: A testület tagjai ehhez a napirendi ponthoz kapcsolódóan is megkapták az anyagot. A Kormányhivatal kiadott egy szakmai segítségnyújtással kapcsolatos körlevelet, hogy sok önkormányzat, mely már megalkotta rendeletet, törvénytörő módon tette ezt, mert olyan fogalmakat használtak a rendeletben, mellyel túl lépték a hatáskörüket. Az egyik ilyen fogalom a „rendkívüli élethelyzet”, mely szerepel Nyárlőrinc Község Önkormányzat rendeletében is. Az Alkotmánybíróság szerint ez a szóhasználat nem felel meg a normavilágosság követelményének. A rendelet módosítását e szempontok figyelembevételével javasolja elfogadni.

Pénzváltó István polgármester: Javasolja a képviselő-testületnek az előterjesztés szerint a szociális célú tűzifa támogatásról szóló rendelet módosítás elfogadását.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő rendeletet alkotta:

**Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
11/2016. (XII.20.) önkormányzati rendelete
a szociális célú tűzifa támogatás szabályairól szóló 8/2016. (XII.7.)
önkormányzati rendelet módosításáról**

***

4.) Pályázat benyújtása külterületi utak felújítására

Pénzváltó István polgármester: A bizottság tagjai a napirendi ponthoz kapcsolódó anyagot megkapták. Mindkét célterületre lehet pályázni, attól függően, hogy mennyi pénzt szán rá az önkormányzat. A külterületi földutak javítása nagyon időszerű lenne, és egy munkagépnek mindenképpen nagy hasznát venné az önkormányzat.

A pénzügyi bizottság ülésén elhangzott, hogy amennyiben az önkormányzat most nem pályázik, saját erőből csak az Iskola utca folytatását képes felújítani, a többi

utat nem. Ha az önkormányzat úgy az utakra, mint az erőgépre pályázik, 24 millió forint önerőt kell biztosítani, ezen felül rendelkeznie kell az összköltség 62,5 %-ával, ami több mint 48 millió forint. Jelenleg ez az összeg a rendelkezésünkre áll, amennyiben a pályázat beadása mellett döntünk.

A kérdést a pénzügyi bizottság megtárgyalta, kéri az állásfoglalásukat.

Túri István pénzügyi bizottság elnöke: A pénzügyi bizottság mindkét - mind az utak felújítására, mind erőgép vásárlására - a pályázat benyújtását támogatta.

Pénzváltó István polgármester: Javasolja a képviselő-testületnek pályázat benyújtását a VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére – Külterületi helyi közutak fejlesztésére, valamint önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzésére. A beruházás támogatottsága 75%-os, az önkormányzatnak 25% önerőt kell biztosítani. Javasolja a képviselő-testületnek pályázat benyújtását a külterületi helyi közutak – a 0131, a 0134, a 0139/3, és a 0143 hrsz-ú – fejlesztésére, állapotjavítására, melynek bekerülési költsége bruttó 67.915.380,- Ft. Javasolja a képviselő-testületnek pályázat benyújtását az önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges munkagép valamint tolólap beszerzésére 10.000.000,- Ft értékben. Javasolja a képviselő-testületnek, hogy a két beruházás megvalósítására 24.000.000,- Ft önerőt biztosít a 2017. évi költségvetés terhére. Felelős: Pénzváltó István polgármester, Zayzon Jenőné jegyző.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

123/2016. (XII.19.) Kt. határozat

Pályázat benyújtása a VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére
– Külterületi helyi közutak fejlesztésére, valamint önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzésére

H A T Á R O Z A T

- 1.) Nyárlőrinc Községi Önkormányzata Képviselő-testülete pályázatot nyújt be a VP6-7.2.1-7.4.1.2-16 A vidéki térségek kisméretű infrastruktúrájának és alapvető szolgáltatásainak fejlesztésére – Külterületi helyi közutak fejlesztésére, valamint önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő- és munkagépek beszerzésére.
- 2.) A beruházás támogatottsága 75%-os, az önkormányzatnak 25% önerőt kell biztosítani.
- 3.1.) A Képviselő-testület pályázatot nyújt be a külterületi helyi közutak – a 0131, a 0134, a 0139/3, és a 0143 hrsz-ú –

fejlesztésére, állapotjavítására, melynek bekerülési költsége bruttó 67.915.380,- Ft.

3.2.) A Képviselő-testület pályázatot nyújt be az önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges munkagép valamint tolólap beszerzésére 10.000.000,- Ft értékben.

4.) A Képviselő-testület a két beruházás megvalósítására 24.000.000,- Ft önerőt biztosít a 2017. évi költségvetés terhére.

Felelős: Pénzváltó István polgármester
Zayzon Jenőné jegyzőt

5.) Egyebek

5.1.) Pénzváltó István polgármester: A község területén jelenleg a víztorony a legmagasabb pont, így a különböző szolgáltatók a torony tetején szeretnének adóállomást létesíteni. A Bácsvíz Zrt- nek, azaz az üzemeltetőnek joga van kiadni a tornyot. Ezzel kapcsolatosan küldtek egy megállapodás tervezetet, mely szerint a víztorony bérbeadásából származó jövedelem 50-50 %-os arányban oszlana meg az Önkormányzat, azaz a tulajdonos és a Bácsvíz Zrt. az üzemeltető között. Javasolja a képviselő-testületnek a megállapodás tervezet elfogadását.

Javasolja a képviselő-testületnek a Bácsvíz Zrt-vel megkötendő megállapodás – az üzemeltetésre átadott vagyon hasznosításáról – elfogadását. Felelős: Pénzváltó István polgármester, Zayzon Jenőné jegyző.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

124/2016. (XII.19.) Kt. határozat

Bácsvíz Zrt-vel megállapodás megkötése az üzemeltetésre átadott vagyon hasznosításáról

H A T Á R O Z A T

Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Bácsvíz Zrt.-vel megkötendő megállapodást – az üzemeltetésre átadott vagyon hasznosításáról – elfogadja a melléklet szerint.

Felelős: Pénzváltó István polgármester
Zayzon Jenőné jegyző

Melléklet a 124/2016. (XII.19.) Kt. határozathoz

**Megállapodás
az üzemeltetésre átadott vagyon hasznosításáról**

mely létrejött egyrészről

Nyárlőrinc Község Önkormányzata

Székhelye: 6032 Nyárlőrinc Dózsa György u. 34.
Teljes jogú képviselője: Pénzváltó István polgármester
Adószám: 15724715-2-03
Számlaszám: 11732002-15338253-00000000
Számlavezető pénzintézet OTP Bank Nyrt.

(a továbbiakban: **Ellátásért felelős**),

másrészről

BÁCSVÍZ Víz- és Csatornaszolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Székhelye: 6000 Kecskemét, Izsáki út 13.
Teljes jogú képviselője: Kurdi Viktor elnök-vezérigazgató
Adószám: 10734702-2-03
Cégjegyzékszám: 03-10-100039
Számlaszám: 12076903-00165296-00800005
Számlavezető pénzintézet: Raiffeisen Bank Zrt.

(a továbbiakban: **Víziközmű-szolgáltató**)

(a továbbiakban együttesen: **Felek**) között, az alulírott helyen és napon, az alábbi feltételek mellett.

1. Előzmények

1.1. Víziközmű-szolgáltató Bérleti- Üzemeltetési szerződés keretében látja el Nyárlőrinc víziközműveinek üzemeltetését.

1.2. A 2011. évi CCIX. törvény 43. § (4) bekezdés szerint: „A víziközmű-szolgáltató az üzemeltetési szerződésben meghatározott feltételek szerint jogosult a víziközművel a víziközmű-szolgáltatáson kívüli vállalozási tevékenységet is folytatni, feltéve hogy az nem veszélyezteti a víziközmű-szolgáltatás folyamatos és biztonságos ellátását, továbbá nem okoz a víziközműben állagromlást.”

1.3. A hatályos bérleti-üzemeltetési szerződés II./2.5 pontja szerint a vállalozási tevékenységgel kapcsolatos részletszabályok külön szerződésben kerülnek rögzítésre, mely részletszabályokat jelen Megállapodás tartalmazza.

2. Felek megállapodása értelmében az Ellátásért felelős kizárólagos tulajdonát képező, Víziközmű-szolgáltató által üzemeltetésre átvett vagyon hasznosításának joga Víziközmű-szolgáltatót illeti meg.

3. Felek megállapodnak abban, hogy a 2. pontban hivatkozott bérleti szerződésből származó mindenkori bérleti díjat egymás között egyenlő arányban, 50% -50%-ban osztják meg.

Víziközmű-szolgáltató vállalja, hogy a bérleti díj számláján történő jóváírásról, és annak 50%-os mértékéről 8 napon belül értesíti Ellátásért felelőst.

Ellátásért felelős vállalja, hogy a fent rögzített értesítést követően 10 napon belül kiállítja a számlát a bérleti díj öt megillető részéről.

Víziközmű-szolgáltató vállalja, hogy a „víztorony bérleti díj” jogcímen kiállított és megküldött számlát a feltüntetett határidőben kiegyenlíti.

Víziközmű-szolgáltató vállalja, hogy bérleti díj módosulásáról értesíti Ellátásért felelőst.

4. Jelen Megállapodás Felek általi aláírásával lép hatályba azzal, hogy az 1.1 pontban hivatkozott Bérleti- Üzemeltetési Szerződés hatályának megszűnése esetén jelen Megállapodás is minden egyéb jogcselekmény nélkül hatályát veszti.
5. Felek megállapodnak, hogy jelen Megállapodás tartalma üzleti titoknak minősül, és erre vonatkozó tájékoztatást harmadik személy részére csak jogszabályi rendelkezés, illetve előzetes írásbeli felhatalmazás alapján nyújthatnak.
6. A jelen szerződésből esetlegesen felmerülő vitás kérdéseket Felek elsősorban egymás közötti tárgyalásaik során, békés úton rendezik. Amennyiben ez nem vezetne eredményre, a jogvita eldöntésére a peresített értéktől függően a Kecskeméti Járásbíróság, vagy a Kecskeméti Törvényszék kizárólagos illetékességét kötik ki.

Felek a jelen megállapodást közös elolvasást és értelmezést követően, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, jóváhagyólag aláírják.

Jelen Megállapodás a Felek cégszerű aláírásával 2 egymással mindenben egyező eredeti példányban készült, melyből 1 példány Ellátásért felelőst, 1 példány a Víziközmű-szolgáltatót illeti meg.

***

5.2.) Pénzváltó István polgármester: A szennyvíz-csatorna hálózat projektjével kapcsolatban projekt fenntartási jelentést kellett küldeni a hatóságnak. A megküldött jelentésre hiánypótlást kaptunk, hogy vizsgáljuk felül a település fenntarthatósági tervét.

Zayzon Jenőné jegyző: Nyárlőrinc település fenntarthatósági terve felülvizsgálatra került. Az adatok aktualizálása megtörtént, javasolja a fenntarthatósági terv hatályának további két évre történő fenntartását.

Pénzváltó István polgármester: Javasolja a képviselő-testületnek a Fenntarthatósági Terv felülvizsgálatának jóváhagyását és további két éves időtartamra hatályának fenntartását. Felelős: Pénzváltó István polgármester, Zayzon Jenőné jegyző.

Nyárlőrinc Község képviselő-testülete 6 (hat) igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

125/2016. (XII.19.) Kt. határozat

Nyárlőrinc település Fenntarthatósági tervének felülvizsgálata

H A T Á R O Z A T

Nyárlőrinc Községi Önkormányzat Képviselő-testülete Nyárlőrinc település Fenntarthatósági Tervének felülvizsgálatát jóváhagyta és további két éves időtartamra annak hatályát fenntartja.

Felelős: Pénzváltó István polgármester
Zayzon Jenőné jegyző

Melléklet a 125/2016. (XII.19.) Kt. határozathoz

Nyárlőrinc Község Önkormányzata Fenntarthatósági Terv 2016.

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
LOCAL AGENDA 21 – A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS	4
ÁLTALÁNOS BEMUTATÁS	7
Földrajzi helyzet, domborzat	7
Éghajlati adottságok	7
Természetes növénytakaró, állatvilág	8
KÖRNYEZETI ELEMEEK ÁLLAPOTA, KÖRNYEZETHASZNÁLAT, KÖRNYEZETI TERHELÉSEK	9
Levegő	9
Víz	11
Felszíni vizek jellemzése	11
Felszín alatti víz jellemzése	12
Talaj	13
Zaj és rezgés	13
Hulladékgyűjtés	13
GAZDASÁG	15
Települési környezet	15
Foglalkoztatás, munkahelyteremtés	15
Meglévő és tervezett infrastrukturális hálózatok	15
Fosszilis energia	16
TÁRSADALOM	17
KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, FELADATOK	18
IRODALOMJEGYZÉK	22

Nyárlőrinc Község Önkormányzata a KEOP-1.2.0/2F-2011-0002 számú „Szennyvízcsatorna hálózat és mesterséges biológiai eleveniszapos szennyvíztisztító telep építése Nyárlőrincen” című projekthez kapcsolódóan a Község elkészítette a saját Local Agenda 21 dokumentumát. 2014 évben megvalósult a szennyvízcsatorna hálózat és a szennyvíztisztító telep megépítése. A megvalósult beruházás a lakosság életminőségének javításához hozzájárult.

BEVEZETÉS

A fenntarthatóság és a fenntartható fejlődés központi fogalma jelen programnak. E fogalom több mint 20 évvel ezelőtt, 1987-ben a „Közös Jövők” ENSZ jelentés publikálásával kezdte el nemzetközi útját. A fenntartható fejlődés lényege olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével.

1992-ben Rio de Janeiróban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Agenda 21” program értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja. A nyilatkozatban foglalt ENSZ program végrehajtását koordináló ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága rendszeresen áttekinti a fenntarthatóság területein az elért eredményeket, illetve az akadályozó tényezőket és ajánlásokat dolgoz ki a nemzetközi fórumokon elfogadott célok elérése érdekében. Ezzel a modellel a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzatok, valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

Az Agenda 21 program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot javítását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását.

Ezen okoknál fogva a fenntarthatósági tervek készítésekor alapvető fontosságú, hogy az adott település környezeti, szociális, gazdasági helyzetét megismerjük, a meglévő problémákat feltárjuk.

LOCAL AGENDA 21 – A FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

A fenntartható fejlődés fogalma először 1987-ben kiadott Brundtland jelentésben fogalmazódott meg a nagynyilvánosság számára. A fenntartható fejlődés érdekében a jelen generációnak úgy kell kielégítenie saját szükségleteit, hogy ezzel ne veszélyeztesse a jövő generációjának hasonló szükségleteinek kielégítését.

Egyszerűen megfogalmazva a fenntartható fejlődés egy olyan rendszer, melyre számtalan külső hatás hat, és melyben számtalan belső hatás működik és ebből következőleg fenntartásához rendszerszemlélet szükséges. Lényegében három egymást metsző kör eleme, melyek egymást azonos helyen metszik, így:

gazdaság,
társadalom és
környezet,

azonos súllyal és egyensúllyal rendelkeznek

Tehát a fenntartható fejlődés, a szociális egyensúly, az ökológiai egyensúly kialakításának és fenntartásának szükségessége.

Jelen értelmezésben:

- A megújuló erőforrások felhasználásának üteme nem haladja meg azt az ütemet, amellyel az ökoszisztéma képes újratermelni őket.
- A nem megújuló erőforrások fogyasztásának vagy újra nem hasznosítható hulladékká alakításának üteme nem haladja meg annak ütemét, ahogy az ember helyettük megújuló erőforrásokat fejleszt ki, és vesz fokozatosan használatba.
- A környezetszennyezés kibocsátási üteme nem haladja meg az ökoszisztéma feldolgozókapacitását.

A fenntartható fejlődés felismeri a természet fontosságát, és ahhoz alkalmazkodva, használva annak hatékonyabb módszereit, minőségileg jobb, és igazán fenntartható életet kíván biztosítani.

A fenntartható fejlődés európai Helyi Megvalósíthatósági Terve (Local Agenda 21) 7. fejezete – A fenntartható emberi települések fejlesztésének elősegítése – hét fő prioritást jelöl meg, melyek a következők:

- a megfelelő lakás biztosítását mindenki számára;
- az emberi települések irányítását, a fenntartható földhasználat tervezését és irányítását;
- a környezetvédelmi infrastruktúra integrált fejlesztését, ide értve a vízellátást, szennyvízelvezetést, a szemétszállítást és hulladékkezelést;
- a fenntartható energiaszolgáltató és közlekedési rendszereket;
- a katasztrófa fenyegette területek tervezését és szervezését;
- a fenntartható építőipart;
- a humán erőforrások fejlesztését, és a kapacitások bővítését.

A fenntartható fejlődés e megközelítése olyan cselekvési útvonalat ajánl, amely gazdaságilag hatékony, társadalmi szempontból igazságos, felelősségteljes, a környezet tekintetében pedig egészséges.

Törvényi előírás szerint minden hazai önkormányzatnak önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgoznia, amelyet saját képviselő-testülete hagy jóvá. Ezzel szemben, a fenntarthatósági tervek készítésére vonatkozóan ma még sem magyar jogszabályi előírás, sem egységes útmutató nem áll rendelkezésre. A helyi fenntarthatósági terv átfogóbb a környezetvédelmi programnál. „Küldetése”, hogy integrálja a helyi környezeti, társadalmi, gazdasági és kulturális kérdéseket, problémákat, továbbá biztosítsa a településen élők fenntartható életminőségét, azaz támogassa a helyi társadalmi- gazdasági- környezeti folyamatoknak a fenntartható fejlődés útján való haladását. Teszi mindezt oly módon, hogy figyelembe veszi a helyi, kistérségi és régiós adottságokat, feltételeket egyaránt.

A fenntarthatósági tervek készítésekor alapvető fontosságú, hogy megtaláljuk ezek ésszerű kapcsolódási pontjait. Ily módon nem nélkülözhető a település meglévő környezeti, szociális és gazdasági helyzetének rendszeres időközönként történő megismerése, különös tekintettel a meglévő problémák feltárására.

Az önkormányzati szervek, LA21 megvalósításában kapott központi szerepét a következő jellemzők indokolják:

- **Az önkormányzat a helyi közösséghez közel van**, könnyebben elérhető, mint a központi kormányzat vagy a nemzetközi szervezetek, így érzékenyebb a helyi problémákra (szubszidiaritás elve).
- **Kiterjedt szolgáltató-rendszer működtetője.** Az önkormányzatok általában jelentős befolyással rendelkeznek a helyi infrastruktúra (tömegközlekedés, csatornarendszer, vízszolgáltatás, hulladékkezelés stb.) felett.
- **Az erőforrások egyik legnagyobb felhasználója.** A legtöbb közösségben az önkormányzat az egyik legnagyobb munkáltató és erőforrás-felhasználó. Éppen ezért a hatékonyság növelését, a hulladék mennyiségének csökkentését célzó intézkedések és egyéb, a fenntarthatóságot szem előtt tartó belső akciói direkt módon is nagy hatással vannak.
- **A piacot befolyásoló erő.** Mint az áruk és szolgáltatások egyik legnagyobb szervezeti fogyasztója, az önkormányzat jelentős befolyást gyakorolhat beszállítóira. A beszállítói lánc tagjainak szigorú követelményeket szabó „tisztá” beszerzési eljárások pozitív hatásai jóval a közösség keretein túl is érezhetőek lehetnek.
- **Példakép más szervezetek számára.** A környezetmenedzsment javuló gyakorlatával kapcsolatban szükség van a megfelelően tanulmányozott és jól dokumentált példákra. Az önkormányzat saját tapasztalatainak továbbadása ösztönzőleg hathat mások számára. Lehet, hogy a tapasztalatok egy része kifejezetten technikai jellegű – pl. egy új technológia energiahatékonyságának piaci tesztelése, vagy a hosszú távú környezeti költségeket is kezelő számviteli rendszer bevezetése. A legnehezebb feladat az, hogy a magasabb szintű környezeti teljesítményt egy szervezet integráns részévé tegyék, ezért az ezen a téren elért sikerek továbbadása felbecsülhetetlen értékkel bír és ritkán követel nagy tőkebefektetést.
- **Információszolgáltató.** Mindennapi életünk során folyamatosan hatalmas információtömegnek vagyunk kitéve komplex környezetünkkel kapcsolatban. Ebből a halmazból csak kevés szervezet és egyén képes kiszűrni a számára fontos tényeket, ezért az önkormányzat, mint „tolmács”, „szerkesztő” és „nevelő” fontos szerepet vállalhat. Egyre több helyen felismerik, hogy az információ könnyű elérésének lehetővé tétele nagyban támogatja a helyi közösséget.
- **Támogató.** A környezeti teljesítmény javítását sokszor csak kollektív cselekvésen keresztül lehet megvalósítani. Az önkormányzat kezében számos eszköz van arra, hogy stratégiai keretet biztosítson a polgárok személyes környezeti teljesítményének javításához. Sőt, számos nagy szervezet hagyatkozhat még a központi gondoskodásra: tömegközlekedés, hulladékfeldolgozás, oktatás.
- **Hálózatműködtető.** Amennyiben a közösség teljes erőforrásbázisát mozgósítani akarjuk, akkor az üzleti szektor, az önkéntes szektor és az állami szektor erőit egyesíteni kell és ebben nagy szerepe van a helyi önkormányzatnak. Képesnek kell lennie, hogy az együttműködések és társulások különböző formáin keresztül bevonja az említett csoportokat a folyamatba, ezzel biztosítva a nagyobb fenntarthatóságot.
- **Lobbizó és az általános megegyezést segítő fél.** Az önkormányzat szócsóként is kell, hogy működjön, ami eljuttatja a közösség reményeit és törekvéseit nemzeti és nemzetközi szintre.

ÁLTALÁNOS BEMUTATÁS

Földrajzi helyzet, domborzat

Nyárlőrinc Község Bács-Kiskun Megye észak-keleti részén, annak keleti közigazgatási határán helyezkedik el, Budapesttől 103 km, Kecskeméttől 18 km és Kiskunfélegyházától 32 km távolságban. Tájegységileg a kiskunsági löszös háton fekszik a község. A település védett természeti értéke a tölgyes, mely a 44. számú főút mentén, Kecskeméttől 16 kilométerre található. A változatos terepadottságok a viszonylag kis területen nagymértékben differenciálódott élőhelyek kialakulását tették lehetővé.

Éghajlati adottságok

Nyárlőrinc Község a Kiskunsági löszöshát, lösszel és homokkal fedett hordalékkúp síkság keleti szélén fekszik. A hordalékkúp felszíne homokkal fedett, melyet szikes laposok és lefolyástalan mélyedések tagolnak. A terület a homok talaj gyenge víztartó képessége miatt vizekben szegény, legjelentősebb vízfolyása az Alpár – Nyárlőrinci főcsatorna. Nyárlőrinc település 17 községgel együtt Kecskemét Kistérség regionális egység része. A kecskeméti kistérség éghajlata meleg és száraz, melyet részben a kontinentális éghajlat, részben a sajátos helyi földrajzi, mezo- és mikroklímikus viszonyok alakítanak.

Az évi középhőmérséklet 10,5 oC. A nyári maximum hőmérsékletek sokévi átlaga 34,0 – 34,4oC, a leghidegebb téli minimumok átlaga -16,0 – -16,5 oC. Szélsőséges éghajlati események a 35 oC-ot meghaladó nyári melegek és -25 oC-ot meghaladó téli fagyok azonban gyakoriak. A térség az ország egyik legnapfényesebb területe, az évi napsütéses órák száma elérheti 2100 órát a csapadékösszeg évi átlaga 530-540 mm. A hótakarós napok száma sok év átlagában 30-40 nap között változik. A párolgás átlagos értéke szabad vízfelületen 650-750 mm közötti. A térségben kevés és szeszélyes eloszlású a csapadék.

Az uralkodó szélirány észak-nyugat dél-keletirányú, az átlagos sebessége 2,5-3,0 m/s. A viszonylag alacsony légnyomás miatt gyakoriak a viharos erejű szelek, így a kitett homoktalajok tekintetében a deflációs károk erőteljesebbek. A történeti korokban a táj erdősültsége jóval nagyobb volt, az eredeti állapotokra az erdős sztyepp volt jellemző. Természeti értékei között még ma is a község jelentős méretű erdőterülete (1697 ha) említhető – amelyet napjainkban túlnyomóan akác, nyár, fenyő és tölgy alkot –, legvonzóbb része a III. körzetben található östölgyes. A vadászat kedvelői így a környező erdőállomány területén hódolhatnak szenvedélyüknek. A község elhelyezkedésére, táji-, természeti adottságaira a turizmus, mint gazdasági ágazat nem jellemző. A település idegenforgalmi kínálatai között elsőként a település központjában található Árpád-kori templomromot említhetnénk.

A község területén több – belterületen egy, külterületen hat – régészeti lelőhely van. Régészeti szempontból mindenekelőtt mély fekvésű, vízállásos laposok vagy egykori erek, vízfolyások melletti magasabb partos helyek, dombok, háta érdekelnék figyelmet, mivel főleg ezek voltak alkalmasak az emberi megtelepedésre. A kulturális örökségvédelemről szóló, 2001. évi LXIV. törvény 10 §-a szerint a régészeti örökség elemeit lehetőleg eredeti helyükön, eredeti állapotukban, eredeti összefüggéseikben kell megőrizni.

Természetes növénytakaró, állatvilág

A település a Duna-Tisza közti flórajárásba (Praematricum) tartozik, melynek fontosabb potenciális erdőtársulásai a tatárjuharos löszölgyesek (*Aceri tatarico-Quercetum pubescenti roboris*), a pusztai tölgyesek (*Festuco Quercetum roboris danubiale*) és a sziki tölgyesek (*Festuco pseudovinae-Quercetum roboris*). A tölgyesek már csak nyomokban lelhetők fel, az utóbbi években akác, nyárfa és feketefenyő telepítések zajlottak. Jellegzetes lágyszárúak a tartós szegfű (*Dianthus diutinus*), a homoki kikerics (*Colchicum arenarium*), az árvalányhaj (*Stipa pennata*), a sziki káka (*Bolboschoenus maritimus*).

KÖRNYEZETI ELEMÉK ÁLLAPOTA, KÖRNYEZETHASZNÁLAT, KÖRNYEZETI TERHELÉSEK

Levegő

Egy terület levegőminőségi helyzetének megítélésénél egyik fő jellemző a légkört terhelő szennyező anyagok koncentrációja, amely a különböző forrásokból származó légszennyezőanyag kibocsátások, a légkörben zajló fizikai és kémiai folyamatok, a meteorológiai jellemzők, a domborzati és egyéb tényezők együttes hatásaként alakul ki. A kibocsátások hatása rendkívül változó, lehet lokális, amely csak a forrásokhoz közeli területeket érinti (pl. közlekedés) és lehet nagyobb régiókat érintő is (pl. ipari vagy erőművi magas kémények). A kibocsátások kizárólag antropogén forrásból, azon belül is elsősorban a fosszilis tüzelőanyagok eltüzeléséből származnak, amelyek ipari, közlekedési, mezőgazdasági, kommunális eredetűek, illetőleg a hő- és villamos energia termeléshez kapcsolódnak. A kibocsátó források lehetnek helyhez kötöttek (pont vagy területi források), valamint mozgó források. A kibocsátásokat 150 x 150 km-es hálóelemekre bontva mutatja be a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (KVVM) által évenként kiadott „Adatok Hazánk Környezeti Állapotáról” című állapotjelentés.

Az ipari, a mezőgazdasági és a jelentősebb kommunális légszennyező kibocsátásokat a légszennyező források üzemeltetői által a területileg illetékes felügyelőségekhez benyújtott, kötelező, éves bevallások alapján vettük figyelembe. A kisebb kommunális és háztartási források, valamint a mozgó források kibocsátásait statisztikai adatokkal határozta meg, a felhasznált tüzelőanyagok mennyisége és fajlagos kibocsátási tényezők (emisszió faktorok) figyelembevételével, illetve alkalmazásával. A légkörben jelen lévő, közvetlenül emittált szennyező anyagok átalakulásai során az embert és a környezetét súlyosan veszélyeztető vegyületek képződhetnek. A végbemenő reakciók fontos komponensei az illékony szénhidrogének. Az illékony szerves vegyületek kibocsátását nemzetközi egyezmény korlátozza.

A légszennyezés, ill. légszennyezettség mértékének megítélése szempontjából nagyon fontos a légszennyező anyagok élettani és az ökoszisztémára gyakorolt hatásainak ismerete.

Nyárlőrincen jelenleg üzemelő termelő, szolgáltató üzemek és fő légszennyező anyag kibocsátásuk a következők:

Maspex Olympos Kft. – élelmiszeripar - CO, NO_x
Szikrai Borászati Kft. – élelmiszeripar - CO, NO_x
Szikrai Építő és Faipari Kft. - ipar - szilárd

Jelentős mennyiségben emittált tényezők: a kén-dioxid (SO₂), a nitrogén-oxidok (NO_x), a szén-monoxid (CO), a szén-dioxid (CO₂) és a szilárd anyag.

A KVVM által kiadott állapotjelentésben közzétett, Nyárlőrinchez legközelebb eső mérőhely Szegedtől északra levő K – pusztai mérőállomás, az itt mért adatokból lehet következtetni a kevésbé terhelt Nyárlőrinc Községet érintő kén – dioxid és nitrogén – oxidok okozta szennyeződésre.

Az SO₂ kibocsátásában 1980 óta tartós, folyamatos és jelentős mértékű csökkenés következett be ami a nukleáris villamosenergia-termelés megindulásának, a fosszilis tüzelőanyag szerkezetváltásának, az erőművek korszerűsítésének, a gazdasági szerkezetváltásnak stb. köszönhető.

Az NO_x esetében mérsékeltebb javulás mutatkozott, amely elsősorban a gépkocsiállomány összetételének megváltozásával és korszerűsítésével függ össze. A csökkenést az utóbbi években a gépjármű állomány növekedése megállította. A szilárd szennyező anyag kibocsátás az erőművekben megvalósított elektrosztatikus porleválasztó program, valamint

fosszilis tüzelőanyag szerkezetváltás, elsősorban a szén felhasználás mérséklődése miatt, a vizsgálati időszakban eleinte számottevően csökkent, míg az utóbbi években alig változott. A CO megfigyelési időszora rövidebb az előzőeknél, a kibocsátás mértéke az ipar és a közlekedés modernizációja miatt gyengén csökkenő tendenciát mutat.

A kibocsátások területi megoszlásának vizsgálatához négyzethálós rendszerű emisszió kataszterek készülnek. Magyarország nemzetközi adatközpontokhoz történő kapcsolódása indokolja az EMEP (European Monitoring and Evaluation Program) 150 x 150 km-es hálóelemekre történő adatfeldolgozását.

A térképhálón jól látható, hogy a Kecskeméti kistérség és Nyárlőrinc egyaránt a IV. hálóelem tartományába tartozik.

A térség legjelentősebb emittált légszennyező anyagok értékei a 2002. évi adatok szerint:

- SO₂: 8 kt
- NO_x: 15 kt
- Szilárd: 14 kt
- CO: 41 kt
- CO₂: 4276 kt

Országos összesítésben a legjelentősebb emittált légszennyező anyagok értékei:

- SO₂: 365 kt
- NO_x: 186 kt
- Szilárd: 119 kt
- CO: 563 kt
- CO₂: 60776 kt

Víz

Felszíni vizek jellemzése

Magyarországon 109 vízfolyás, illetve 4 állóvíz vízének minőségét vizsgálják rendszeresen a törzs és a regionális-hálózati rendszer keretében. A felszíni vizek minősítésénél figyelembe kell venni, hogy

- az ország vízkészletének mintegy 96%-a a szomszédos országok területéről érkezik,
- a kiemelten nagy vízfolyásoknál (Duna, Dráva és Tisza) – a viszonylag nagy vízmennyiségük miatt – a víz minőségi állapotát elsősorban nem a fizikai és kémiai, hanem a mikrobiológiai jellemzők kedvezőtlen értékei határozzák meg,
- a kisebb vízfolyásoknál viszont éppen a kevés vízmennyiség következtében a viszonylag kis szennyezőanyag terhelések is lényeges mértékben befolyásolhatják – a bevezetések alatti szakaszon – a vizek minőségi állapotát
- a jelentősebb tavak, tározók vízének minőségét azok sekély mélysége miatt, a mindenkori tápanyagterhelés nagysága mellett, nagymértékben befolyásolhatják a hidrometeorológiai körülmények.

A Tisza folyó viszonylag mesze, 15 km-re van Nyárlőrinc belterületétől, vízminősége a „jó víz” (II. osztály) és „tűrhető víz” (III. osztály) minősítés közé helyezhető. A felszíni vizek minősítése az 1994. január 1.-től érvényes MSZ 12749: 1993 szabvány szerint az alábbi öt fokozatú lehet:

- I. osztály: kiváló víz
- II. osztály: jó víz
- III. osztály: tűrhető víz
- IV. osztály: szennyezett víz
- V. osztály: erősen szennyezett víz

A „tűrhető”, III. osztályú vízminősítési kategóriába történő besorolást az oxigénháztartás mutatói közül minden esetben a szaprobítási index – esetenként az összes szerves széntartalom – határozza meg, míg a tápanyag esetében a vizsgált szakaszon minden paraméter a II. osztálynak felel meg. A mikrobiológiai paraméterek közül a coliformszám a meghatározó, míg mikroszennyezők esetében az oldott alumínium vagy higany, esetenként a kőolaj és származékai paraméter.

A felszíni vizek minőségét a települési infrastruktúra, a csatornázottság színvonala, illetve a működő ipar befolyásolja. Hatással van a vízminőségre a mezőgazdasági művelés alatt álló területekről bejutó diffúz szennyezés, illetve a települési hulladékgazdálkodás is. A felszíni vizek minőségét nagymértékben meghatározza a bevezetett szennyvizek mennyisége és minősége. A felszíni vizeket közvetlenül terhelő egyedi szennyező források szennyvíz kibocsátási jellemzőit 1997-től gyűjti és gondozza az OKTVF Környezetvédelmi Igazgatósága. Az információkat az országos Környezetvédelmi Felügyelőségek szolgáltatják saját, vagy a kibocsátók vizsgálati eredményeikből számított éves szennyvíz mennyiségek és szennyezőanyag terhelések adatairól.

Az országos szennyvíz kezelési program során 8 év alatt megvalósított szennyvíztisztítók beüzemelése ezen a helyzeten jelentősen javított. A 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről intézkedik. A kijelölt érzékeny felszíni vizek vízgyűjtőterületén a települési szennyvizek elvezetésével és tisztításával kapcsolatos követelményeket és határértékeket külön jogszabályok határozzák meg. Nyárlőrinc község a listán nem szerepel.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát-szennyezéssel szembeni védelméről alkotott 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete szerint Nyárlőrinc közigazgatási területe nem nitrát érzékeny terület.

Felszín alatti víz jellemzése

Országos szinten a felszín alatti víztermelést 1992-től egyenletes csökkenő tendencia jellemezte. Tíz év alatt az összes felszín alatti víztermelés 25%-al csökkent, ami a változó gazdasági környezet és a víztakarékosabb szemlélet eredménye. Ez a trend tovább érvényesült a felszín alatti vizek kezelésére vonatkozó jogi szabályozás szigorításával.

Felszín alatti víztípusok:

- Karsztvíz
- Rétegvíz
- Talajvíz
- Pari szűrésű víz

A néhol 2000 m-t is meghaladó vastagságú rétegzett, szemcsés, törmelékes, vízvezető, félig áteresztő, valamint vízzáró üledékekkel kitöltött pleisztocén-felső pannon medencebeli rétegvíztárolók sík- és dombvidéki elterjedési területein a rétegvizek a talajvizektől élesen nem különíthetők el, azokkal általában hidraulikai kapcsolatban vannak. A rétegvizekből történő termelés hatására az 1970-es évektől kezdve a rétegvízszintek tartós csökkenése volt megfigyelhető. A vízkitermelés az 1990-es évek elején történt csökkenésének hatása a vízszint alakulásában is megmutatkozott: a süllyedések mérséklődtek, s egyes helyeken már emelkedés is tapasztalható. Jelenleg a homokhátság területén felismert problémák

kezelésére a vízkeret irányelv cselekvési programja lehetőséget teremtett a probléma kezelésére.

A talajvíz a 20m-nél kisebb mélységben törmelékes-üledékes víztartókban elhelyezkedő vizet jelenti. A talajvízszintek alakulása elsősorban a csapadékosság függvénye. Az ettől függő beszivárgás hiány vagy többlete éveken át halmazódik. A talajvízháztartást a talajvíz és rétegvíz között már említett hidraulikai kapcsolat is befolyásolja. Az 1980-as években a talajvízszintek süllyedése országosan jelentkezett, néhol különösen nagy volt. Az 1990-es évek második felének csapadékosabb időjárása a talajvízszint süllyedést mérsékelte. A partiszűrésű vízkészletekre telepített vízkivételek túlnyomó részben a vízfolyásokból pótlódó vizet termelik. A partiszűrésű víz kitermelésének lehetőségét alapvetően a folyó vízjárása, a vízadó réteg kifejlődése befolyásolja.

A Duna- Tisza köze sajátos felszín alatti vízáramlási dinamikával rendelkezik. A magasabb térszínű területeken beszivárgó vizek a mélyebben fekvő erózió-bázisok, megcsapolási helyek felé áramlanak. A felszín alatti vízáramlások regionális és lokális áramlási rendszereket képezhetnek.

Nyárlőrinc község közigazgatási területe szennyezés-érzékenységi szempontból a felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 33/2000. (III.7.) Korm. rendelet 2/1. melléklete szerint IV. „B”, azaz érzékeny kategóriába került besorolásra.

Talaj

A térség mai, átlagosan 50 – 60 cm vastag talaj az elmúlt kb. 20 000 évben keletkezett. Nyárlőrinc térsége szerkezeti morfológiai szempontból fiatal süllyedék-medence folyóvízi futóhomokos, löszös síkság. A térségre a folyóvíz eredetű, illetve szél által létrehozott formák jellemzőek. Domborzatát tekintve az egyenetlen síkságok csoportjában az enyhén hullámos síkság, és az elzárt síkság kategóriái jellemzik. A felszíni formák döntő többsége eolikus eredetű, potamikus kialakulások nem jellemzik. A kilúgozódás, só – felhalmozódás következtében szikes rétek, legelők alakulnak ki.

A terület talajtakarója nem túl változatos. A kistájra tápanyagban szegény homokon képződött talajok, főleg a futó és humuszos homoktalajok jellemzőek. A homokhátak közötti laposabb térszín agyagos, szürkeagyagos öntéstalaj helyenként tőzeges képződménnyel. A legmélyebb fekvésű területeken szikes talajok jellemzőek, a magasabb térszíneken a homoktalajok az uralkodóak.

Talajvédelem szempontjából Nyárlőrincen a defláció elleni védekezés említhető, a fedetlen homokterületeken fellép a talajpusztulás e formája, mely megnöveli a légszennyezést is. A defláció megelőzése érdekében kerülni kell a csupasz homokfelszínek, parlagok kialakulását, ilyen területeken a visszagyepesítést, erdősítést, mezsgyék fával, cserjével történő beültetését kell előtérbe helyezni.

Zaj és rezgés

Nyárlőrinc Községben a lakosság számára a legjelentősebb terhelést a 44. számú út jelenti. Az út mentén falusias lakóterület található. A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet által meghatározott közlekedésből származó zajterhelési határérték erre az esetre nappal 6-22 óra között 60 dB, éjjel 22-6 óra között 50 dB. Az út belterületi szakaszainak becsült távlati forgalmából számított zajterhelés becsült értéke LAM=61/54 dB (nappal/éjjel), ami időnként és helyenként nem számottevő mértékű (nappal 1-2 dB, éjjel 2-4 dB) határérték túllépést jelent. A zajcsökkentés passzív zajvédelmi intézkedésekkel érhető el (sebességkorlátozás, „csendes” aszfalt burkolat az út belterületi szakaszain, stb.).

Hulladékgazdálkodás

Nyárlőrinc közigazgatási területén keletkező települési (kommunális) szilárd hulladékok mennyisége átlagosan 611 t/év. A szilárd hulladék elszállításáról a Kecskeméti Városgazdasági Nonprofit Kft. gondoskodik. Közszolgáltatói szerződés keretében a hetente egyszer összegyűjtött hulladékot a kecskeméti hulladéklerakóba szállítja. A településen keletkező folyékony hulladék becsült mennyisége 51 100 m³/év.

Az építési törmelék teljes mennyisége 25 t/év, amely mennyiség helyben marad, földutak javításánál, feltöltésénél kerül felhasználásra.

A csomagolási hulladékok szelektív gyűjtése megoldott, havi gyűjtés keretében, évente egyszeri alkalommal lomtalanítást végeznek, mennyiségére vonatkozó adat nem ismert.

GAZDASÁG

Települési környezet

Infrastrukturális szempontból a település az 1896-ban megépült vasútvonallal könnyen elérhető (Kecskemét-Lakitelek vonalon), ami jobban bekapcsolja a települést az ország vérkeringésébe. Autóval, autóbusszal ugyancsak jól megközelíthető a község, a megyeszékhelyről a 44-es út a község mellett halad el.

Foglalkoztatás, munkahelyteremtés

Településünkön a foglalkoztatási viszonyok a következők: körülbelül a munkavállalók harmada ingázik (elsősorban Kecskemétre), harmada helyben foglalkoztatott és harmada önfoglalkoztató, elsősorban a mezőgazdaságból élő őstermelő, egyéni vállalkozó.

Településünkön vannak kisebb egyéni vállalkozók, de van több kisebb üzem is, amelyek jelentős létszámmal foglalkoztatnak munkaerőt. Fontos, hogy jó kapcsolat épüljön ki a helyi vállalkozókkal, hiszen az ő jelenlétük biztosítja a megélhetéshez elengedhetetlen anyagi forrásokat.

Önkormányzatunk már többször vett részt közmunka pályázatokban sikeresen, illetve rendszeresen vannak közhasznú és közcélú foglalkoztatottai. A jövőben is igyekeznünk kell minden lehetőséget kihasználni erre a célra.

A településen 164 a működő vállalkozások száma. A település legfontosabb cégei:

- Olympos, amely üdítő és gyümölcsle gyártással foglalkozik, a
- Borászat, amely üdítő, bor és pezsgő gyártással foglalkozik, és az
- Építő és Faipari Kft fanyílászárók készítésével foglalkozik.

A községben található egy 100 férőhelyes óvoda, általános iskola, könyvtár, művelődési ház, továbbá a községben egy területi ellátási kötelezettségű házi orvos és házi gyermekorvos dolgozik. Az önkormányzat a településüzemeltetési feladatok körében igyekszik a lakosság számára a korszerű, XXI. századi szintű életmód kialakításához szükséges feltételeket megteremteni.

Meglévő és tervezett infrastrukturális hálózatok

A meglévő közlekedési hálózati elemeken lényegi változtatás nem tervezett. A mai 44. számú

Kecskemét-Békéscsaba főforgalmi út, mint elsődleges megközelítési irány távlatban is meghatározó marad. Lakitelek és Nyárlőrinc között 6,3 Km hosszú kerékpárút került kiépítésre. Kecskemét és Nyárlőrinc között további 2,3 Km kerékpárút kiépítése még megoldandó.

Település szennyvízhálózat kiépítése megoldódott. Energiaellátás, földgázhálózat, távközlési hálózat fejlesztése a meglévő hálózat fejlesztésével biztosítható.

Nyárlőrinc község természeti értékei közül kiemelkedő jelentőségű a régió „fővárosától”, Kecskeméttől, a 44-es számú főúton kelet felé haladva 16km-re található őstölgyes. A község külterületén elhelyezkedő, 15ha területű erdő a Kiskunsági Nemzeti Park felügyeletébe tartozik. A területen alacsonyabb és magasabb térszintű tisztások, cserjések, elegendő és tölgyes erdőfoltok is találhatóak, így rendkívül változatos élőhelyet biztosít az ott élő flóra és fauna világ számára egyaránt. Az erdő lombkoronaszintje átlagosan 60-65% záródású, legnagyobb részét kocsányos tölgy alkotja, melyhez helyenként egy-két invazív faj, főleg amerikai kőris társul. Cserjeszintje sűrű, néhol áthatolhatatlan, domináns faja a galagonya, gyepszintje a csekély lombkoronaszint záródás miatt helyenként 100%-os borítottságú, jellemző növénye a salamonpecsét. Az erdő gyepszintjében alföldi viszonylatban igazi ritkaságok is élnek, így pl. bársonyos kakukkszegfű, erdei tisztessű, kétlevelű sarkvirág, tarka sáfrány. Állatvilágának érdekessége, hogy az utóbbi időben újra megjelent a pannon gyík.

Fosszilis energia

A település belterületén gyakorlatilag 100%-os az ellátottság, azonban a külterületi lakások között vannak olyanok, amelyek nincsenek elektromos árammal ellátva.

A gázellátottság belterületen megközelítőleg 70%-os, főleg az idősebbek nem vezetetik be a házukba a gázt. A külterületi lakosok ellátása néhány kivételtől eltekintve nem megoldott. Az önkormányzati fenntartású intézményekben (óvoda, általános iskola 2006., egészségház, tornacsarnok 2008.) megtörtént a gázkazánok gazdaságosabbra való cseréje.

Összefoglalva:

A közüzemi vízhálózatba bekapcsolt ingatlanok száma 728. Villamos energiát 1051 háztartás használ. Vezetékes gázt 604 háztartás fogyaszt.

TÁRSADALOM

Nyárlőrinc Község Bács-Kiskun Megye észak-keleti részén, annak keleti közigazgatási határán helyezkedik el. Budapesttől 103 km, Kecskeméttől 18 km és Kiskunfélegyházától 32 km távolságban, a Duna-Tisza közti Homokhátság területén található.

Nyárlőrinc község adatai:

- Terület: 6636 ha,
- GPS koordináták: 46,85967, 19,87650
- EOVS koordináták: 713214, 168713

Szomszédos települések: Kecskemét, Szentkirály, Lakitelek, Tiszaalpár. A településnek közlekedési csomópont jellege nincs, Kecskemétről keletre a 44. számú főközlekedési úton, vagy vasúton a Kecskemét-Kunszentmárton vonalon közelíthető meg. Nyárlőrinc a dél-alföldi régió, ezen belül a Kecskeméti Kistérség tagja.

Nyárlőrinc lakónépessége 2320 fő (2016. évi adatok szerint), a halálozások száma (24) meghaladja az élve születések számát (18). A lakosság egy része főfoglalkozásként, más részük kiegészítő tevékenységként foglalkozik mezőgazdasági termeléssel. A lakosság 7-14 éves korcsoportba tartozó – általános iskolai oktatással érintett - része 181 fő, túlnyomó többségben van a 26-62 éves korosztály (1205 fő) (A demográfiai adatok a 2016. év adatai.).

KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, FELADATOK

A környezetvédelmi program célja a települési környezet megóvása, a természeti erőforrásokkal való átgondolt gazdálkodás, a fenntartható fejlődés biztosítása, a település környezetterhelésének csökkentése. A környezetterhelés csökkentése által hozzájárulás a

regionális, illetve a globális környezeti problémák enyhítéséhez és a településlakók életminőségének javításához. Ehhez szükséges a stratégiai feladatok meghatározása, az eszközrendszerek megteremtése. A célkitűzések megvalósításának tudományos, gazdasági, kulturális és szociális elemei egyaránt vannak, illetve rövid-, közép-és hosszú távú célokat egyaránt tartalmaz. A célállapotok kijelölése és tisztázása önmagában nem jelent értéksorrendet, ezért prioritásokat szükséges kialakítani.

A legfőbb, általános célkitűzések a következők:

- A rongálódott környezeti állapot helyreállítása.
- A környezetkárosító hatások megelőzése, megszüntetése.

o Különös hangsúlyt kell fektetni a program során, a Nyárlőrincen még meglévő táji, természeti és kulturális értékek megőrzésére és fejlesztésére. Ezek átlagos mértékben még rendelkezésre állnak, és ezek az erőforrások képezik az alapját a település jövőbeni fejlődésének.

- Az emberi egészséget veszélyeztető káros hatások megelőzése, illetve mérséklése.

o A program alapvető célkitűzése a település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét biztosítani, azaz életminőségén javítani. Ezt a célt azonban csak az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése, illetve a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása által lehet megvalósítani. A természeti erőforrásokkal való hatékony, környezettudatos gazdálkodás végzésének elősegítése.

- Megújuló energiaforrások alkalmazásának vizsgálata.

- Lakossági szemléletformálás és környezeti nevelés.

o Ahhoz, hogy a program elfogadottá és megvalósíthatóvá váljon a helyi társadalom és döntéshozók szemléletének a fenntartható fejlődés irányába kell megváltoznia, amelynek legfontosabb eleme a teljességre törekvő szemléletmód, a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet ügyeinek együttes kezelése.

o Az egyes szervezetek által birtokolt ismeretek parciálisak, melyekből nem áll össze a környezeti történéseket átfogó teljes kép. Ennek eredménye, hogy a helyi lakosság és a helyi szintű döntéshozók nem ismerik a helyi és a tágabb környezetük állapotát, természeti erőforrásaikat, azok potenciálját. Az ifjúság nem ismeri a globális történéseket, a helyi környezet állapotát, nincsenek tisztában a gazdasági, társadalmi folyamatok és a környezeti kérdések összefüggéseivel.

Levegőtisztaság-védelem

Cél:

- A település jó minőségűnek mondható levegőtisztasági-állapotának fenntartása.
- A talaj-eredetű portterhelés csökkentése.
- A fűtésből származó légszennyezés mérséklése.
- A közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése.
- Az ipari eredetű szennyezőanyag kibocsátások megelőzése, csökkentése.

Feladat:

- Fel kell tárnai a közlekedési infrastruktúra fejlesztését érintő programok és tervek (közlekedésfejlesztési koncepció, területrendezési terv stb.) várható (közép és hosszú távú) hatásait a közlekedésre és az érintett településrészek levegőjének minőségére. A

hatástanulmány eredményei, és tapasztalatai alapján módosítani kell a terveket, hogy azok megvalósulása ne okozza a környezeti levegő minőségének romlását.

- A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a települési közlekedésben. Összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani a községben, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez. Emellett meg kell teremteni a kerékpárok tárolásának, őrzésének feltételeit. Kerékpártároló kialakítása a közoktatási intézménynél megtörtént.

- Jelentős egészségügyi kockázatot jelentenek a lakosság által egyedi fűtésű berendezésekben és nyílt téren elégetett műanyag, gumi és egyéb (laminált lemez, pozdorja bútorelemek, stb.) hulladékokból felszabaduló toxikus és rákkeltő anyagok. Az információhiány és a tájékozatlanság miatt ezek égetése általánosan előfordul. A jelenség visszaszorítása érdekében közérthető tájékoztató anyagokat kell létrehozni a szükséges ismeretekről és helyi rendeletekről. Azokat minden háztartásba el kell juttatni. Az információkat a médiákon keresztül is kell kommunikálni, ill. az interneten keresztül is közzé kell tenni.

Vízvédelem

A felszín alatti vizek minőségével kapcsolatos célok

- Felszíni víztározó létesítése, vizes élőhelyek helyreállítása
- Csupalékvizek, csapadékvizek gyűjtése és víztározóba történő tározása
- Korábbi 2-3 ha-os halas tó meder felszíni víztározónak történő átalakítása

Cél:

- Ivóvízbázis-védelem fejlesztése.
- A nitrát-terhelés csökkentése.
- A földtani közeg, a felszín alatti vizek további terhelésének elkerülése.
- A vízháztartás egyensúlyának kialakítása és megőrzése érdekében a felszín alatti vízkészletek felhasználásának mérséklése.
- A sérülékeny vízbázisok területén a védősávok és védőidomok fokozott ellenőrzése, védelme.
- Meglévő monitoring kutak feltérképezése

Feladat:

- Az élővizekbe és a használaton kívüli kutakba a szennyvízbekötéseket fel kell tártani, és meg kell szüntetni.
- A szennyvízcsatorna belterületen kiépítésre került
- Biológiai szennyvíztisztító telep megépült, de meg kellene vizsgálni a tisztított szennyvíz (140 m³/nap) nyárlőrinci csatornába történő elvezetését, a gyümölcsösök, ültetvények öntözése céljából.
- A takarékos vízhasználat lehetőségének, alternatíváinak megteremtése és ösztönzése a lakosság és a közületi fogyasztók számára. A vízkészletek mennyiségi védelmének leghatékonyabb eszköze a vízfogyasztás racionalizálása. Ez egyrészt történhet víztakarékos berendezések, szerelvények alkalmazásával, másrészt esővíz ill. csapadékvíz felhasználásával a nem ivóvíz minőségű vizet igénylő szükségletek ellátására.
- A csapadékok lemosják az útburkolatot, a csapadékvízzel jelentős mennyiségű hordalék, olaj, só, szerves- és nehézfém mikroszennyező kerül a felszíni vizekbe. A terhelés csökkentése érdekében mérsékelni kell az utakra kijuttatott só mennyiségét, környezetbarát síkmentesítési technológiákat kell alkalmazni.

Zöldterület-gazdálkodás

Cél:

- Szébb és jobb környezeti állapotjellemzőkkel rendelkező települési környezet kialakítása és fenntartása.

- A település zöld felületének felmérése a beépítettségi százalékhoz viszonyított növelése

Feladat:

- Zöldterületek mennyiségének megőrzése, növelése, parkosítás.
- Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása. (A talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett „ökofolyosót” képezve a zöldhálózat fontos elemei.)
- Meglévő zöldfelületek minőségének javítása, a lakossági igényekhez való igazítása.
- Virágos területek megnövelése (pl.: iskolai, óvodai program segítségével, lakosság bevonásával)
- Játzóterek létesítése, meglévők fejlesztése.
- Mezőgazdasági művelés alá vont területek szélein fasorok, védősávok telepítésének ajánlása a tulajdonosok irányába.

Közlekedés

Cél:

- Kül- és belterületi úthálózat fejlesztése.

Feladat:

- Forgalomtechnikailag nem megfelelő csomópontok átépítésének kezdeményezése.
- Járdaeépítés.
- Parkolók létesítése.
- Közlekedésbiztonság növelése, forgalomcsillapítások bevezetése.
- Meglévő utak korszerűsítése, szilárd útburkolat kialakítása.
- Új útszakaszok tervezésénél a természeti területek figyelembevétele (ökológiai hálózat).
- A kerékpárút-hálózat továbbfejlesztése, pályázat benyújtása.

Hulladékgazdálkodás

Cél:

- Illegális hulladéklerakók felszámolása.
- Környezetterhelés csökkentése.
- A hulladékok keletkezésének megelőzése.
- A keletkező hulladékok mennyiségének és veszélyességének csökkentése.
- A hasznosítási arány növelése.
- Korszerű hulladékkezelés és –hasznosítás kialakítása.

Feladat:

- Települési – kistérségi – hulladékgazdálkodási tervben szereplő előírások teljesítése. A helyi hulladékgazdálkodási terv felülvizsgálata során elemezni kell a kijelölt célprogramok megvalósulását, illetve a végrehajtás hiányosságainak okait. Adott esetben új célprogramokat kell kijelölni, illetve tekintettel kell lenni az országos és területi hulladékgazdálkodási tervek felülvizsgálatának eredményeire is.
- Az országos jogi szabályozás és a hulladékgazdálkodási tervezés folyamatos módosulása, illetve a helyi igények nyomán szükséges több helyi rendelet módosítása, illetve az újabb rendeletek megalkotása a hulladékgazdálkodás területén (pl. elhagyott hulladék, biológiailag lebomló hulladékok, szelektív hulladékgyűjtés). A helyi közszolgáltatásokra vonatkozóan önkormányzati rendelet megalkotása, a meglévők felülvizsgálata. (A rendelet-tervezetet a területileg illetékes Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségre véleményezés céljából be kell nyújtani!)
- Az önkormányzati oktatási és kulturális intézményi hálózaton keresztül lehetőség van a keletkező hulladékmennyiség csökkentését szolgáló, a helyi hulladékgazdálkodási tervben részletezett nevelési és szemléletformálási programok teljesítésére

Zaj- és rezgés elleni védelem

Cél:

- A település zajforrásainak felmérése, folyamatos figyelemmel kísérése.

Feladat:

Indokoltság esetén rendeletalkotás.

***

Több hozzászólás nem hangzott el, Pénzváltó István polgármester megköszönte a képviselők megjelenését és az ülés jelen szakaszát berekesztette azzal, hogy az ülés 17 órakor közmeghallgatással folytatódik a Művelődési Házban.

(Az ülés 17 órakor a Művelődési Házban 60 fő érdeklődő jelenlétével **közmeghallgatással** folytatódik.)

Pénzváltó István polgármester: Tisztelettel köszönti a falu lakosságát, a megjelent képviselőket, meghívottakat és köszönetet mond, hogy elfogadták a meghívást.

A következő napirend szerint kíván tájékoztatást adni:

- 1.) Tájékoztató az Önkormányzat 2016. évi célkitűzéseinek végrehajtásáról, meghatározó jelentőségű eseményekről, valamint a 2017. évre előzetesen megfogalmazható célokról.
- 2.) Egyebek

Pénzváltó István polgármester: A közmeghallgatás egyrészt arról szól, hogy a lakosság elmondja gondjait és a lehetőségekhez mérten ezeket igyekezzünk megoldani, másrészt, hogy beszámoljunk az elmúlt év eseményeiről.

Szeretne néhány szóval tájékoztatást adni a 2016. évről, valamint a következő évről. A jelenlegi állás szerint Nyárlőrinc Önkormányzat bevétele 535.287 e/Ft, míg a kiadások 481.739 e/Ft. Amennyiben semmi rendkívüli nem történik az önkormányzat pozitív mérleggel zárhatja az évet. Az önkormányzatnak vannak a törvény által előírt kötelező feladatai és az önként vállalt feladatok, ezekről szeretne néhány szóval tájékoztatást adni.

Kötelező feladat az intézmények zavartalan működtetése. Jelenleg az önkormányzathoz egy intézmény tartozik a Polgármesteri Hivatal. Az általános iskola már korábban elkerült az önkormányzattól, az óvoda pedig társulási formában működik a lakiteleki Szivárvány Óvodával.

A segélyezés és a közfoglalkoztatás is önkormányzati feladat. A segélyezésre az önkormányzat kap az államtól keretet, mellyel azokat az embereket kell segíteni, akik önhibájukon kívül valamiben hiányt szenvednek, például tűzifa, élelmiszer, gyógyszer. A közmunkaprogrammal kapcsolatban meg szeretné jegyezni, hogy ha nem lennének közmunkások a településen, akkor lehet, hogy megállna az élet és nem tudnának bizonyos feladatokat ellátni. Általában harminc-negyven embert érint a közmunkaprogram, hiszen több helyen, iskolában, óvodában, polgármesteri hivatalban, közterületeken is tevékenykednek. Ha ők nem lennének, akkor súlyos

pénzeket kellene kifizetnie az önkormányzatnak, hogy a munkák el legyenek végezve.

A köztemető fenntartása szintén kötelező feladat. Ettől az évtől a temetőt új vállalkozó, Szénási Bertalan működteti. Ő a temető üzemeltetője, ami nem azt jelenti, hogy más temetkezési vállalkozó nem temethet a temetőben, csak ezzel kapcsolatosan az üzemeltetővel egyeztetni kell. Az új vállalkozó vállalta, hogy a temető kerítését fel fogja újítani. Úgy gondolja, hogy aki kimegy a temetőbe láthatja, hogy van gazdája.

Szintén kötelező feladat a közterületek gondozása, melyben sokat segítenek a közmunkások. Szeretné kérni a lakosságot, hogy mindenki próbálja rendben tartani a saját háza táját.

Ebbe a körbe tartozik a háziorvosi és a védőnői szolgálat, valamint a fogorvosi ellátás. Nyárlőrinc település igen szerencsés helyzetben van, hogy van háziorvosa és védőnője, hiszen ezt sok település nem mondhatja el magáról. Jelenleg az üzemorvosi feladatokat ellátó dr. Cseh Attila is a háziorvosi rendelőben rendel szerdánként. A fogorvosi ellátás biztosítása jelenleg még ugyan Lakiteleken van, de a helyi rendelő felújítása a doktor úr hathatós segítségével már elkezdődött, és remélhetőleg hamarosan befejeződik. Úgy gondoljuk, hogy talán februárban elkezdődhet a rendelés itt Nyárlőrincen.

A közművelődéssel kapcsolatos feladatok ellátása is kötelező feladat, melyet a Művelődési Ház és a Községi Könyvtár maradéktalanul ellát. A Könyvtár a Megyei Könyvtár fiókkönyvtár, tehát ami újdonság ott megjelenik, az az itteni könyvtárban is látható, olvasható lesz. El lehet mondani, hogy a könyvtár példa értékűen működik, amit az is bizonyít, hogy ha reprezentáció van a Megyei Könyvtár részéről a vendégeket ide hozzák a nyárlőrinci könyvtárba.

A hulladékszállítás is önkormányzati feladat, amit a Kecskeméti Városgazdasági Kft. végez. Az év folyamán megalakult Nemzeti Hulladékkezelési Vállalat, az NHKV., mely hulladékot ugyan nem szállít, de a számlázást a hulladékszállító cégektől átvette. Ezért jelentkezett problémaként, hogy szeptembertől hetente küldték a lakosoknak, hogy fizessék be az elmaradt hónapok díjait. Jelenleg a szemét szállítás elmarad az uniós követelményektől, így minden bizonnyal lesznek majd az elkövetkezendő időben változások.

A szociális étkeztetés főleg az időseket érinti. Az ételt Kecskemétről hozatjuk, mert a községnek még nincs saját konyhája. Az ételt a szociális gondozók és a tanyagondnok viszi ki a rászorulóknak.

Közhatalmi feladata is van az önkormányzatnak, ami az adó kivetését és beszedését szolgálja. Legnagyobb bevételi forrás az iparüzési adó. Szerencsére vannak olyan nagy cégek, amelyek komoly adót fizetnek az önkormányzatnak.

Az ingatlan hasznosítás az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok bérbe adását jelenti, mely jelent némi bevételt.

A közvilágítás is önkormányzati feladat. Elkészült a ledes világítás, így most már konkrétan látszik, hol kellene nagyobb világítást megvalósítani. Ezzel kapcsolatosan kikértük szakember véleményét, hogy feltérképezze a hiányosságokat és ajánlatot tegyen. A közvilágításhoz tartozik még a vasúton túli területek Borászatról történő leválása, mely már hosszú-hosszú évek óta húzódik. A lakosság már a Démász részére fizeti az áramszámlát és érvényesíteni tudják a rezsicsökkentést, de a cégek,

vállalkozók és az önkormányzat aki a közvilágítást fizeti nem. Ezt szeretnénk megszüntetni az elkövetkezőkben.

Önkormányzati feladat az utak karbantartása, a hó eltakarítás, síkosság mentesítés, földutak rendbetétele. A földutaknál az a probléma, hogy a több esetben már nem ott halad, ahol az eredeti volt. Ezt meg fogják nézni és szakemberrel ki fogják mérteni.

Nem kötelező feladatok a mezőőri és tanyagondnoki szolgálat, valamint a civil szervezetek támogatását. Ez utóbbiból kiemelné a polgárőrséget, akik a község biztonságáért sokat tesznek, valamint a labdarúgó egyesületet, a Nyárlőrinc az Idősekért és Rászorulókért alapítványt, hiszen az alapítvány kis mikrobusza igen jó szolgálatot tesz minden téren.

Az ez évi beruházásokkal kapcsolatban elmondja, hogy ebben az évben nem nyertek pályázaton. Amit elvégeztünk azt önerőből valósítottuk meg. Ezek közé tartozik a belterületi utak javítása, felújítása, illetve nem szilárd burkolatú utak szilárd burkolattal való ellátása. Erre ötvenkét millió forintot költöttünk. Nyárlőrincen nincs már sáros utca, ami a lakosság életminőségét javítja. Önerőből fog megvalósulni a fogorvosi rendelő felújítása, amire nyolcmillió forintot szavazott meg a testület. Ehhez még Németh doktor további ötmillió forinttal járul hozzá.

A „Kék-víz” ivóvízminőség javító programmal kapcsolatosan meghívást kapott a Bácsvíz képviselője, aki sajnos nem tud lenni. Ennek a programnak a keretében 159.467 e/Ft-ot költöttek arra, hogy Nyárlőrincen jobb legyen a víz. A vizsgálatok szerint a nyárlőrinci víznek az ammónium koncentrációja 16 százalékkal haladta meg a határértéket. Vas tekintetében 225 százalék a túllépés, mangán esetében pedig 180 százalék. Ezzel az eljárással, amit most elvégeztek rosszabb lett a víz, mint volt, ezt több lakos is kifogásolta. Azt az ígéretet kapták, hogy a szokásosnál sokkal gyakrabban öblítik a víztornyot, ami 100m³-es. Véleménye szerint Nyárlőrincnek ekkora kapacitása nincs, ezért a toronyban pang a víz, állott lesz, ezért olyan rossz a szaga és az íze. Nem sárga és nem habzik, de büdös és rosszízű. Bár a Bácsvíz szakemberei minden esetben kimennek, ha jelzés érkezik a víz minőségével kapcsolatban, de komoly változást a minőséggel kapcsolatban nem lehet tapasztalni. Élvezeti értékre ugyanis rosszabb, mint volt.

Az óvoda felújítására, illetve bölcsődei hely kialakítására adott be pályázatot az önkormányzat, TOP-os pályázati kiírás keretében. A pályázat elbírálása még nem történt meg, holott korábban azt ígérték, hogy az összes pénz, mind a 256 millió forint, megérkezik decemberre, az önkormányzat számlájára. Ehhez képest még a pályázat elbírálása sem történt meg. Szintén pályázati pénzből két kerékpártárolót is szeretnének építeni, egyiket a vasúti megállónál, a másikat itt a központi buszmegállónál. A labdarúgó pályán egy ötven négyzetméteres gumiborítású területet szeretnénk megvalósítani – melyre pályáztunk - rajta különböző sporteszközökkel, de itt sem történ még meg a pályázat elbírálása. Lakossági igény a játszótér kialakítása. Erre legalkalmasabb terület a templomkert egy része lenne. Ágoston atyán keresztül sikerült a püspök urat megnyerni, így meg van a bejegyzés. Az önkormányzat egymillió forintot induló tőkét szavazott meg ennek a létrehozására, illetve vállalta a kerítés megépítését.

Igény merült fel arra, hogy a kamionosok is megfelelő helyen tudják leparkolni az autójukat. Erre Gál János mellett az önkormányzat által kialakított ingatlan lenne alkalmas terület. Miután ez a terület építési telekként szerepel a rendezési tervben,

kezdeményeztük az átminősítését. Jelenleg a tervező a megfelelő szakhatósági engedélyeket szerzi be.

Fontos lenne a kerékpárút folytatása is. Minden fórumon lobbizott annak érdekében, hogy a szentkirályi elágazástól tovább folytatódjon a kerékpárút, a jelenleg meglévőig.

A vasútállomás egy neuralgikus pontja a településnek, a legcsúnyább közterületek közé sorolható. Több alkalommal is felvettük a MÁV-val a kapcsolatot, de eddig nem történt változás. Mivel a Kecskemét-Szolnok vasútvonalat fejleszteni fogják, elképzelhető, hogy lesz változás az állomásnál is.

Ebben az évben is sikerült minden hagyományos rendezvényt megtartani, sőt a kínálat bővült a szüreti felvonulással és mulatsággal, ami közkívántra került be a programok közé. Valamennyi program a helyi lakosságot szolgálta.

Úgy gondolja, hogy az ajtaja mindig nyitva állt és áll a helyi lakosok előtt. Bárki fordult az önkormányzathoz, ami lehetséges volt azt megtettük, segítettünk azokon, akiknek problémájuk volt. Ezt a segítséget továbbra is felajánlja, és amit a jogszabályok engednek azt ezután is meg fogják tenni és segíteni fognak azokon, akik erre igényt tartanak. Köszöni szépen a figyelmet és egyúttal szeretné átadni a szót Tóth Tibor alezredesnek, a Tiszakécskei Rendőrőrs parancsnokának.

Tóth Tibor alezredes, őrsparancsnok: Köszönti a megjelenteket. Elmondja, hogy a bűncselekmények száma hasonló volt ebben az évben, mint 2015-ben, ezúttal huszonnégy. Ebből tíz a vagyonelleni bűncselekmények száma, mely országos átlagnak felel meg. A szabálysértések száma nem jelentős, nem jellemző, ezeket általában nem helyi lakosok követték el. Ezzel kapcsolatosan azt lehet megállapítani, hogy a bűnelkövetők jellemzően nem helyiek, és a büntett elkövetőjét tetten érték, vagy elfogták. Negatívumként kell megemlítenie, hogy hat esetben intézkedtek itt gépjárművezető ellen. Sajnos nem csak a megyében, de országosan is nagy problémát jelentenek az ittasan vezetők, és balesetet okozók. Ellenük továbbra is szigorúan fognak fellépni. A lakosságot nagymértékben irritáló, kiemelkedő bűncselekmény a községben nem történt. Amiről még szót szeretne ejteni az a 44-es számú főúton történt balesetek. Ebben az évben három esetben történt büntetőeljárás az ott történt baleseteknél.

A községben működő kamerarendszer újból felújításra került, melyet szeretne megköszönni a rendőrség nevében. Eddig is jó hatással, jó eredménnyel dolgozott a rendszer, lehetőségekhez mérten fenn kell tartani és fejleszteni kell. Sokat segít a bűncselekmények megelőzésében is.

A Tiszakécskei járőrszolgálat rendszeresen járja a községet, és a kecskeméti kollégák is meg szoktak jelenni a községben.

Itt szeretné megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjon az önkormányzatnak, jegyző asszonynak, polgármester úrnak az elmúlt években nyújtott támogatást. Szintén itt szeretne köszönetet mondani a Polgárőrségnek az ez évi tevékenységéért. Túlzás nélkül állíthatja, hogy a normális közbiztonsági helyzet a helyi polgárőrség nagyon lelkiismeretes és szakszerű munkájának is köszönhető. A helyi polgárőrség hozzáállása és tevékenysége példaértékű. Röviden ennyit szeretett volna elmondani, köszöni a figyelmet.

Pénzváltó István polgármester: A lakosság köréből van-e valakinek kérdése, hozzászólása?

Varga József: A víz minőségével kapcsolatban szeretne szólni pár szót. A víz ihatatlan, büdös. Meg kell keresni az illetékeseket és valamilyen megoldást találni a problémára. Ha 160 millió forintba került az átalakítás, akkor ezt nem szabad hagyni. Véleménye szerint itt valamilyen technológiai problémának kell lennie, amit ki kell javítani. Erre a problémára nem szabad „ráülni”, addig kell menni amíg nem történik valami, mert itt kétezer ember ivóvizéről van szó. Ezt a dolgot nem szabad annyiban hagyni. Más településeken nem hallani ilyen problémáról. Mindenképpen tenni kell valamit ezzel kapcsolatban.

Pénzváltó István polgármester: Véleménye szerint is technológiai probléma okozhatja a gondot. A víztorony mérete nagyobb, mint amit a község lakossága el tud használni, ezért a toronyban pang a víz, viszont a víz szintjét sem lehet levinni, mert nem gyulladnak be a gázégők és a víz nem tud olyan gyorsan megfordulni. A probléma jogos, igyekeznek minél több fórumon elmondani és megoldást találni.

Subucz Dénesné: Esetleg lehetne petíciót benyújtani a megfelelő helyre a víz minőségével kapcsolatban.

Pénzváltó István polgármester: Pár száz aláírással alátámasztva biztosan nagyobb súlya lenne a kérésünknek, köszöni a felvetést.

Varga József: Nem olyan nagy kérés, hogy legyen tiszta vizünk.

Pénzváltó István polgármester: A víz tisztaságával nincs probléma, csak az élvezeti értékéből veszített, szinte ihatatlan.

Subucz Dénesné: Nem lehet esetleg a nyilvánossághoz fordulni? Például a Petőfi Népe?

Pénzváltó István polgármester. Először próbáljuk békés úton megkeresni a megoldást, a nyilvánosság legyen a végső megoldás.

Tóth István: Szeretné megkérdezni, hogy úgy hallotta jogszabályi előírás lesz, hogy a házi vízműveket, fúrt kutakat be kell jelenteni, mikor kerül erre sor? A mások kérdése, hogy az év elején szó volt róla, hogy a 44-es főútnál lévő buszmegállónál az átkelést megpróbálják biztonságossá tenni. Ezzel kapcsolatban történt-e előre lépés?

Pénzváltó István polgármester: A buszmegállóval kapcsolatban elmondja, hogy a járdával szemben a másik oldalon elkészült a mart aszfaltos járda, hogy aki leszáll a buszról ne átlósan menjen át négy sávon, hanem lehetőleg egyenesen a járdával szemben keljen át. Szakembert kérdeztünk meg a forgalom korlátozásáról, lassításáról de az a választ kaptuk, hogy egy ekkora forgalmú útnak nem tudják korlátozni az áteresztő képességét. Amennyiben lesz pályázati lehetőség felvillanó fények kihelyezésére, ami esetleg lassítaná a forgalmat, akkor pályázhatunk.

A másik kérdéssel kapcsolatban. A házi vízellátó rendszerrel kapcsolatban nem régen volt tájékoztatás. A megjelent jogszabály ellenére nem teljesen tisztázott a kérdés. A fúrt kutaknál van az a vízmennyiség, amihez már vízjogi engedély kell, például ha valaki nagyobb állományú jószágot itat a vízzel, vagy több hektárnyi

terület locsol vele. A háznál fűt kutakra elég jegyzői hatáskörben az engedély kiadása.

Zayzon Jenőné jegyző: Amennyiben valaki legalizálni szeretné a kútját, vagy új kutat szeretne fúratni az első lépés, hogy kérelmet kell beadni és csatolni kell a tényleges állapotot tartalmazó tervdokumentációt.

A 2016. június 1. napját megelőzően engedély nélkül létesített, jegyzői hatáskörbe tartozó vízvételi lehetőséget biztosító létesítmény fennmaradási engedélyezési eljárást 2018. december 31-ig lehet kérelmezni, szankció mentesen.

Több kérdés nem merült fel Pénzváltó István polgármester megköszönte a lakosság megjelenését és a közmeghallgatást berekesztette.

Kmf.

Pénzváltó István
polgármester

Zayzon Jenőné
jegyző